

OSNOVNA ŠOLA FRANA KOCBEKA
GORNJI GRAD
Kocbekova cesta 21, 3342 GORNJI GRAD

MLADI RAZISKOVALCI ZA RAZVOJ ŠALEŠKE DOLINE

RAZISKOVALNA NALOGA

TONE IZ JAM – GORNJEGRAJSKI DA VINCI

Tematsko področje: ETNOLOGIJA

Avtorici:

Anja Mavrič, 8. razred
Vanesa Stenšak, 8. razred

Mentorici:

Anda Kavčič, predm. učit. kem. in bio.
Zlatka Maher Sredenšek, prof. slo. in soc.

Gornji Grad, 2009

Raziskovalna naloga je bila opravljena na Osnovni šoli Frana Kocbeka Gornji Grad.

Mentorici:

Anda Kavčič, pred. učit. kemije in biologije

Zlatka Maher Sredenšek, prof. slovenščine in sociologije

Datum predstavitve:

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

II

ŠD Osnovna šola Frana Kocbeka Gornji Grad 2008/2009

KG etnologija/etnološko bogastvo/Anton Jamnik/Gornji Grad/izumiteljstvo

AV MAVRIČ, Anja, STENŠAK, Vanesa

SA Kavčič, Anda, MAHER SREDENŠEK, Zlatka

KZ 3320 Velenje, SLO, Koroška 58

LI 2009

IN TONE IZ JAM – GORNJEGRAJSKI DA VINCI.

TD RAZISKOVALNA NALOGA

OP IV, 20 s., 25 fotograf.

IJ sl

AI Predstavitev in raziskovanje obširnega izumiteljskega dela gornjegrajskega samouka Antona Jamnika nam daje vpogled v inovativnost in življenjske razmere izumitelja v drugi polovici 19. in prvi polovici 20. stoletja. Anton Jamnik nam je zapustil bogato dediščino svojih vsestransko uporabnih izumov in ga po njegovem delu lahko upravičeno postavimo ob bok Leonardu da Vinciju.

KAZALO	III
Ključna dokumentacijska informacija	II
Kazalo	III
Kazalo fotografij	IV
1 UVOD	1
2 PREGLED OBJAV	2
3 METODOLOGIJA	2
4 IZSLEDKI IN UGOTOVITVE	3
4.1 Življenjske okoliščine Antona Jamnika	3
4.2 Vsestranski izumitelj	6
4.3 Jamnikovo urarstvo	8
4.4 Cenjen fotograf	10
4.5 Risanje in rezbarjenje	12
4.6 Glasba kot konjiček in inovatorstvo	15
5 SKLEP	17
6 POVZETEK	18
7 ZAHVALA	19
8 VIRI IN LITERATURA	20

KAZALO FOTOGRAFIJ

IV

Fofografija 1: Avtoportret Antona Jamnika	4
Fofografija 2: Statve	6
Fofografija 3: Naprava za taljenje železa	6
Fofografija 4: Delovni pripomočki, ki si jih je Jamnik izdelal sam	7
Fofografija 5: Lupilec jabolk	7
Fofografija 6: Naprava za izdelovanje rezancev	7
Fofografija 7: Jamnikovo lastno orodje za popravilo in izdelavo ur	8
Fofografija 8: Risba, ki prikazuje zmikavta ur	8
Fofografija 9: Mikroskop, ki si ga je izdelal sam	9
Fofografija 10: Ura, ki prikazuje datum in čas	9
Fofografija 11: Nemške knjige in pripomočki za izdelavo fotografij	10
Fofografija 12: Jamnikova družina in sosedje (1909)	10
Fofografiji 13 in 14: Jamnikove fotografije nekaterih Gornjegrajčanov	11
Fofografiji 15 in 16: Jamnikov avtoportret z vgrajenim mehanizmom	12
Fofografija 17: Jamnikov portret enega izmed duhovnikov	12
Fofografija 18: Portret še enega izmed duhovnikov	13
Fofografiji 19 in 20: Za svoje fotografije je sam izdelal tudi okvirje	13
Fofografija 21: Veržica – izdelana iz enega kosa lesa	14
Fofografija 22: Jamnikova piščal	15
Fofografija 23: Ena izmed Jamnikovih violin	15
Fofografija 24: Harfa	16
Fofografija 25: Piano	16

1 UVOD

V letošnjem šolskem letu se je naša šola prvič odločila sodelovati pri gibanju Mladi raziskovalci za razvoj Šaleške doline. Ko sva skupaj z mentoricama iskali zanimivo temo za najino raziskovalno nalogo, nama je v roke prišlo eno izmed inovatorskih del Antona Jamnika, sovaščana in človeka z izjemno inovatorsko in raziskovalno žilico. Odločili sva se torej, da bova njegovo življenje, še posebej pa ustvarjanje in izumiteljstvo, natančneje raziskali. V svoji raziskovalni nalogi sva tako želeli predstaviti življenje in delo Antona Jamnika, ki se je rodil 1862. leta in ga po njegovem inovatorskem delu mnogi enačijo kar s samim Leonardom da Vincijem. Prvi del najine raziskovalne naloge je namenjen predstavitvi življenja Antona Jamnika, čigar veličino in um za časa njegovega življenja mnogi niso dojeli. V drugem delu pa natančneje predstavljava, s čim se je Anton Jamnik ukvarjal in zakaj je njegovo delo tako posebno. Največjo pozornost sva posvetili njegovim posameznim izumom, ki so dokumentirana tudi s fotografijami. Ker pa je Jamnikova zapuščina le delna in je le malo ljudi, ki o njem še kaj vedo, nama je pri najinem raziskovanju poleg mentoric pomagal tudi sokrajan gospod Ivan Mavrič, ki nam je nesebično priskočil na pomoč s svojimi odgovori na najina radovedna vprašanja in nam omogočil, da smo si njegove izume v muzeju v Gornjem Gradu lahko po bliže pogledali in jih tudi sami preizkusili. V veliko pomoč nama je bila tudi knjiga sokrajana Edija Mavriča, ki jo je ravno tako posvetil zapuščini Antona Jamnika. Ta zapuščina namreč prispeva pomembno etnološko bogastvo k zgodovini našega kraja.

2 PREGLED OBJAV

Anton Jamniku in njegovemu inovatorskemu delu se je do današnjega časa posvečalo premalo pozornosti in preučevanja. Njegovemu delu je tako posvečena le knjiga našega sokrajana Edija Mavriča z naslovom *Anton Jamnik, gornjegrajski Leonardo*, ki nama je bila pri raziskovanju v veliko pomoč. Prav tako nama je bila v pomoč knjiga *Gornjegrajsko in njegov čas* istega avtorja, ki nama je omogočala bolje razumeti zgodovino Gornjega Grada in še posebej čas, v katerem je živel in ustvarjal Anton Jamnik.

Potrebne podatke sva dobili tudi iz knjige *Slovenska zgodovina v besedi in sliki*.

3 METODOLOGIJA

Pri svojem raziskovalnem delu sva se poslužili predvsem deskriptivne ali opisne metode, ki nama je omogočala, da sva svoje izsledke strnili in povzeli.

4 IZSLEDKI IN UGOTOVITVE

4.1 Življenjske okoliščine Antona Jamnika

Anton Jamnik se je materi Mariji in očetu Francu rodil 25. maja 1862 na Zgornjejamnikovi domačiji v Zgornjih Jamah, zaselku v okolici Gornjega Grada. Ime mu je izbral oče, poiskal pa ga je v oguljeni pratiki. Jamnikova domačija je bila v tistem času med naprednejšimi tam okoli. Vsak kos zemlje so posejali in obdelali in tako pomanjkanja niso poznali. Družina je bila skromna in ponižna. Pri hiši je bilo poleg Antona še 5 otrok. Celotno posestvo je bilo zabeleženo v urbarju benediktincev iz leta 1426. Kmetija je bila na zelo lepem mestu, od tam je bil lep razgled po dolinah Savinje in Drete.

Fant je rasel, kot raste hribovska mladež. Na paši je iz lubja rezljal ure in tudi sicer je kazal precejšnjo nadarjenost. Naredil je 4 razrede osnovne šole, ki jih je dokončal pri Svetem Frančišku na Stražah. Tako je bil za kmeta dovolj izobražen. Šole na Dunaju ali graške šole so morali kar pozabiti, saj si jih zaradi revščine enostavno niso mogli privoščiti. Veleumi morajo biti rojeni v pravem času in predvsem na pravem mestu. Pri tem Antonu zvezde niso bile naklonjene. Če bi se rodil na Dunaju ali v Firencah, bi njegovo ime zagotovo zasledili v raznih učbenikih in strokovnih leksikonih. Tako pa je bil rojen na kmetih in je iz malega Tončka zrasel le mojster Tone, ki ga je usoda zaznamovala že v mladih letih. Ko je služil vojaški rok, ga je namreč doletela nesreča. Ob prehodu čez potok je naredil neroden korak in takrat ga je zaskelilo v kolenu. Postal je invalid, saj noge v kolenu ni več mogel pregibati. Nikoli pa se ni pritoževal zaradi bolečin, čeprav ga je bolelo. Invalidnost pa ga je obvarovala pred službovanjem v prvi svetovni vojni. Včasih je bilo na kmetijah tako, da je gospodarstvo prevzel najstarejši sin, ostali otroci pa so bili pri hiši kot strici in tete, ali pa so šli kam drugam. Ker je bil Tone telesno zaznamovan, je težko opravljal težja dela. Zelo rad je grabil, a zaradi noge težje. Da bi prijel v roke koso in kosil, pa ni mogel. Anton je na kmetiji ostal za strica, njegov brat pa je prevzel kmetijo.

Matija, Tonetov nečak, je bil zadnji s priimkom Jamnik. V tej hiši so se rojevali zanimivi in duhovno bogati ljudje. Iz roda v rod se je ohranjala globočina duha in čut narodne zavesti. Matija je bil zelo predan kulturi, zato si zasluži svojstven spomenik. Pri najtežjih delih so priskočili na pomoč sosedge. To prijaznost so drug drugemu vračali. Ob prijetnih dolgih zimskih večerih sta Tone in Matija razpredala in se pomenkovala. Takšni večeri niso bili prav pogosti, ker je imel Matija veliko obveznosti v Radmirju ali Gornjem Gradu. Včasih sta si

možaka prišla celo navzkriž v besedi. Tone je bil zelo razgledan, veliko je bral in številni časopisi so usmerjali njegovega duha k nekoliko liberalnemu razmišljanju. Matija pa je bil drugačen. Tone je včasih kar zanalašč oporekal svojemu nečaku, da se je med njima razvila zanimiva debata.

Tone je bil kljub bolečinam v kolenu in astmi veseljak. Velikokrat je tudi reševal finančne zagate, v katere je zabredel Matija. In kadar Matija ni imel dovolj denarja, potrebnega za plačilo, je prosil strica za pomoč. Tone je bil najrajši doma, zaradi noge pa tudi zaradi mirnega karakterja. Ni hodil veliko po gostilnah. Zavedal se je, da je breme za hišo. Bil je zelo redkobeseden in velikokrat je bedel dolgo v noč in razmišljal, želel je biti neodvisen. Odrasel je bolj na paši kot v šoli, a je kljub temu znal brati in pisati. Pri vojaki je spoznal nemščino in je znal brati tudi nemške knjige. Narava mu je namenila bister um in spretno roke. Za svoj zunanji izgled in podobo kot vsak umetnik ni prav nič maral. Njegovo ležišče je bila krušna peč.

Spontano je postal slikar, fotografski izumitelj, izumitelj in izdelovalec glasbenih instrumentov.

Glede na čas, v katerem je živel, je imel zagotovo nadpovprečno dobro življenje. Seveda kot dober urar, izdelovalec glasbil in raznih naprav, od svojega štiridesetega leta pa tudi kot fotograf nikoli ni ostal brez dela. Delo in denar pa sta si skoraj vedno blizu. Celo družina njegovega brata Mihaela in pozneje nečaka je imela od tega nemalo koristi. Ob tem je treba nujno dodati, da je bil Anton v vseh pogledih sila skromen. Zahteven je bil edino pri svojem delu.

Čeprav je imel veliko znanja, je bilo v takratnih razmerah težko preživeti, zato je popravljaval ure. Z vseh koncev so k njemu nosili ure v popravilo. Pri tem delu je potrebno razno orodje, ki si ga je izdelal sam. Popraviti je znal tudi cerkveno uro. Delo na osamljeni kmetiji mu je

pomenilo stik z zunanjim svetom. Skoraj nikoli ni zaspal pred polnočjo. Njegovo delovno mesto pa je bilo kar v dnevnem prostoru. Urne kazalce je izdeloval sam, iz govejih kosti. Izdelal je tudi takšno uro, ki kaže datume. Nekega dne so mu ukradli okoli 30 ur, a je hitro iznašel način, kako jih je zavaroval.

Nedvomno je bil med ljudmi priljubljen. Glasbeniki so priljubljeni tudi danes. On pa je bil poleg tega še fotograf, ki te je lahko ovekovečil na sliki, kar je bilo nekoč veliko bolj cenjeno kot danes, ko to lahko počne vsakdo od nas.

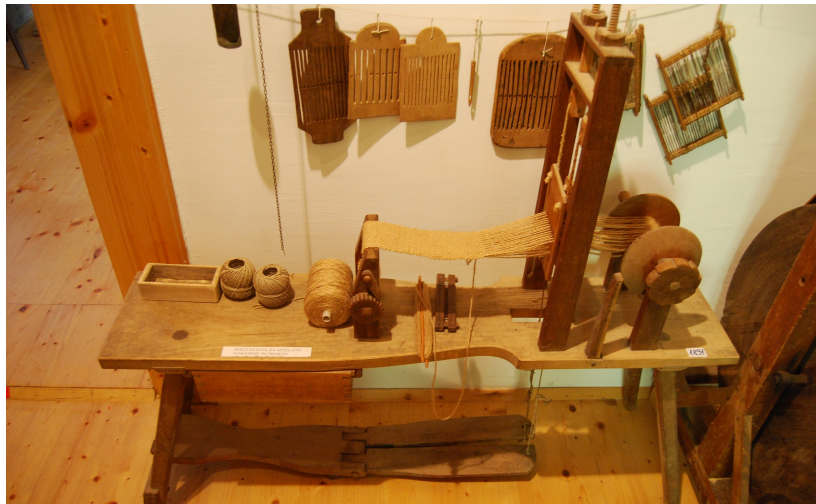
Tudi fotoaparat si je iz lesa izdelal sam. Sleherne zadeve se je lotil z vso resnostjo in odgovornostjo. Ko je videl, kako se gospodinje mučijo z lupljenjem jabolk, je hitro naredil napravo, da so to delo opravljale veliko lažje. Naredil je tudi strojček za delanje rezancev. Pri Jamnikovih so imeli hišno godbo. Vsak je igral na neko glasbilo. Tone je igral na violino in harmonij. V Gornjem Gradu je deloval pri različnih glasbenih skupinah. Vsa glasbila je izdelal sam.

Nikoli se ni poročil in ni imel otrok. Besedo je sicer imel z eno deklino, vendar si je le-ta kasneje izbrala drugega. Bila je prva in edina.

Leta 1942, dva meseca pred osemdesetim letom, ga je v posteljo položila bolezen. Razen invalidne noge ni nikoli bolehal. Kmalu potem je umrl genij, ki se rodi morda vsakih sto let.

4.2 Vsestranski izumitelj

Ko sva se po pogovoru z mentoricama odločili, da bi bilo prav, da najino raziskovalno nalogo

Fofografija 2: Statve

posvetiva gornjegrajskemu geniju, si še nisva predstavljali, o kakšnem veleumu bo govora. Po ogledu muzeja, v katerem so razstavljene njegove umetnine, pa naju je Anton Jamnik navdal z navdušenjem in inspiracijo. Kakšen veliki um je bil to za tisti čas. S svojo komaj štiriletno osnovno izobrazbo je naredil in izumil ogromno in se tako zapisal v zgodovino Gornjega Grada. Imel je neverjetno zanimive in praktične ideje.

Njegove izumiteljske ideje so se udejanile v številnih praktičnih pripomočkih in napravah.

Tako je naredil stroj za struženje lesa, izdelal lupilec jabolk, rezalec rezancev, ki so si ga ljudje podajali od hiše do hiše, mikroskop, aparat za brušenje, naprave za izdelovanje vrvic, za izdelovanje jermenov, luščilec koruze, valjček, podstavek za sušenje slik, različna glasbila, pripravo za rezanje urnih stekel in še in še.

Posebej naju je navdušila nekakšna priprava za taljenje železa, ki je bila narejena iz lesa. Za taljenje rabimo ogenj. Anton je ta problem rešil z zemljo, ki jo je uporabil na mestu kurišča.

Fofografija 3: Naprava za taljenje železa

Fofografija 4: Delovni pripomočki, ki si jih je Jamnik izdelal sam

Njegovo delo se resnično lahko primerja z Da Vincijevim, zato mu Gornjegrajski popolnoma upravičeno pravimo gornjegrajski Leonardo.

Fofografija 5: Lupilec jabolk

Fofografija 6: Naprava za izdelovanje rezancev

4.3 Jamnikovo urarstvo

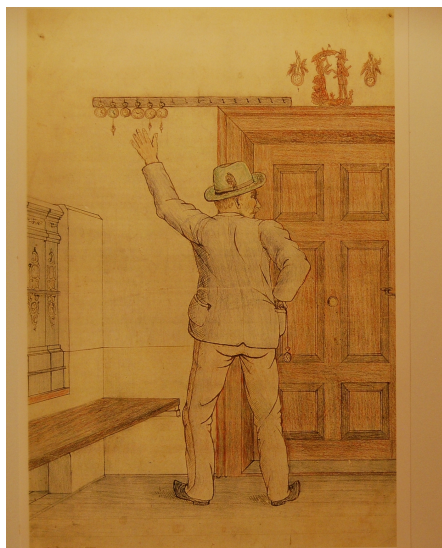
Neizmerno veselje do rokodelskih spretnosti in po vsej verjetnosti tudi želja po finančni neodvisnosti sta Jamnika vodili tudi v urarstvo. Ure je popraviljal z velikim veseljem in ljudje so mu jih z veseljem prinašali. Naenkrat je popraviljal po večje število ur. Ko je uro

razdril, si je vse njene dele zložil po škatlicah. Pri vhodnih vratih je imel nameščena obešala za ure, ki jih je imel na popravilu.

Fofografija 7: Jamnikovo lastno orodje za popravilo in izdelavo ur

Nekega dne, ko je bil na njivi, mu je nepridiprav ukradel okoli osem ur. In že je na plan prišla nova ideja in izum. Na obešalo je namestil nekakšno palico, s katero je lahko kasneje zaklenil obešalo s ključavnico. Zaradi kraje je nastala tudi risba, na kateri je Jamnik prikazal, kako si je zamišljal zmikavta ur.

Fofografija 8: Risba, ki prikazuje zmikavta ur

Izdelal si je tudi obrezovalnik za urno steklo. Ure pa je izdeloval v celoti tudi sam. Delal in popraviljal je dolgo v noč. Skoraj nikoli ni zaspal pred polnočjo, saj je bil zelo delaven. Govoril je tako: »Ne bo se videlo, kako dolgo delam, ampak kako je narejeno.« Bil je delaven človek.

Tako pri urarstvu kot pri fotografiji je uporabljal mikroskop, ki si ga je seveda naredil sam.

Fofografija 9: Mikroskop, ki si ga je izdelal sam

Sam je izdelal tudi izjemno zanimivo uro, ki kaže datume in uro, ki je vgrajena v glasbeno skrinjico. Kazalce ur je izdeloval iz govejih kosti. Skoraj pri vsaki stvari je našel možnost njene uporabe.

Fofografija 10: Ura, ki prikazuje datum in čas

4.3 Cenjen fotograf

Za časa njegovega življenja sta bila v okolici Gornjega Grada poleg Jamnika še dva fotografa. Kljub temu se je s fotografiranjem lahko še vedno delno preživljal.

Fofografija 11: Nemške knjige in pripomočki za izdelavo fotografij
podbredneje naučil in poučil o fotografiji in fotografiranju. Kljub njegovi samo štiriletni izobrazbi, lahko sklepamo, da je nemščino dobro znal, saj so bile knjige napisane v nemščini.

Ogrodje fotoaparata je izdelal sam, torej iz lesa, vstavljeno optiko pa je kupil v mestu. Veliko stvari je izdelal sam, česar pa ni mogel ali pa ni imel pogojev za to, je dobil iz Dunaja. Prav tako je iz Dunaja dobival časopis in knjige, v katerih se je še

Fofografija 12: Jamnikova družina in sosedge (1909)

njegovem delu so ohranjene slike, pečati, ki jih je dal narediti prav v ta namen. Shranjene so tudi kemikalije, ki jih je uporabljal.

Večinoma je fotografiral obhajila, nove maše in druge slovesnosti. Delal je tudi družinske fotografije zlasti premožnejših družin. Med drugim je fotografiral tudi Frana Kocbeka, po katerem se imenuje naša šola.

Pri izdelavi slike je bil precizen in profesionalen. V svoje delo se je zelo poglobil. Dokazi o

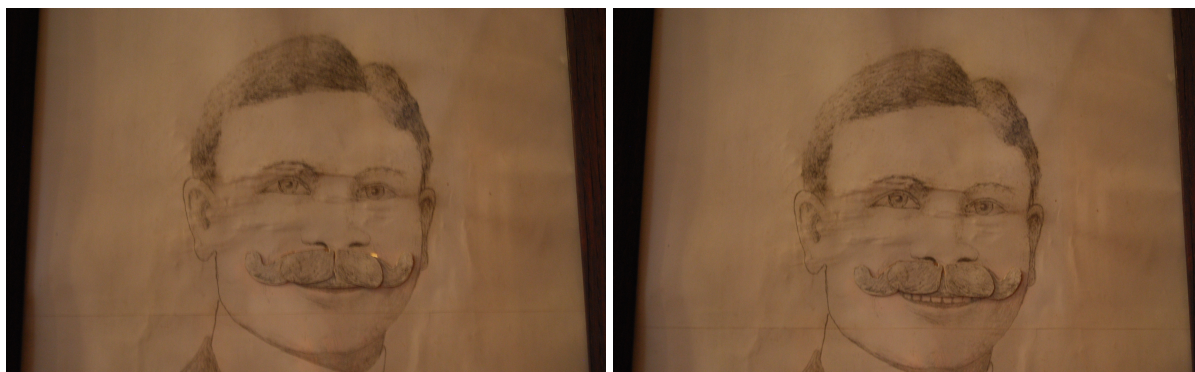
Fotografiji 13 in 14: Jamnikove fotografije nekaterih Gornjegrajsčanov

4.4 Risanje in rezbarjenje

V svojem bogatem ustvarjalnem življenju je Anton Jamnik tudi risal. Bil je odličen risar, imel je izpopolnjen občutek za prostor, realistično slikanje, risbo. Rad je risal portrete ljudi, vendar se vsi podatki o narisanih osebah žal niso ohranili.

Naredil je tudi avtoportret. Ta njegov avtoportret je nekaj posebnega. To namreč ni samo risba. Vanjo je vgradil mehanizem, podoben uri. S tem je dosegel, da se njegovi brki in ustnice lahko premikajo. Premikajoči brki na sliki dajejo občutek, da se oseba smeji.

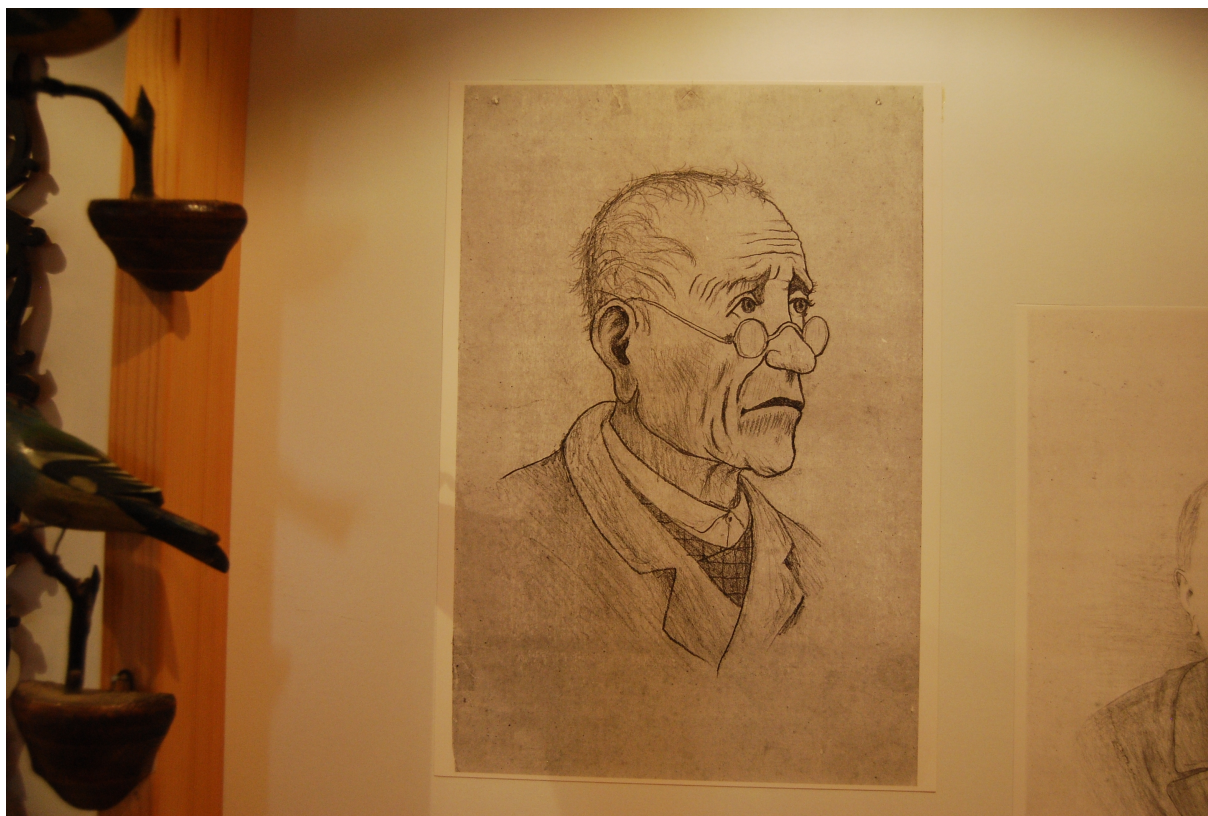

Fofografiji 15 in 16: Jamnikov avtoportret z vgrajenim mehanizmom

Narisal je tri portrete župnikov, en portret gospoda, avtoportret in sliko, kako si zamišlja tatu, ki je ukradel ure, ki jih je popravljaj. Slike so zelo natančno izdelane in dajejo predstavo živega. Tudi z risanjem portretov si je nabral nekaj denarja.

Fofografija 17: Jamnikov portret enega izmed duhovnikov

Fofografija 18: Portret še enega izmed duhovnikov

Za nekatere slike, ki jih je poslikal, je Anton kar sam iz lesa naredil čudovite okvirje. Vendar ni izdeloval samo okvirjev, delal je tudi lepo izrezljane ure.

Fofografiji 19 in 20: Za svoje fotografije je sam izdelal tudi okvirje

Iz lesa je izdeloval tudi razno stensko okrasje. Imel je izjemen občutek za natančnost in preciznost.

Posebej zanimiva je verižica, ki je narejena iz enega samega kosa lesa.

Fofografija 21: Verižica – izdelana iz enega kosa lesa

4.5 Glasba kot konjiček in inovatorstvo

V svojem izumiteljsko izpopolnjenem življenju se je Anton Jamnik ukvarjal tudi z glasbo. Igral je na različna glasbila. Tako je znal igrati na violino, harfo, oprekelj, kitaro, piščalko (frulo).

Fofografija 22: Jamnikova piščal

Kar je pa še bolj zanimivo, glasbila je izdeloval kar sam.

Fofografija 23: Ena izmed Jamnikovih violin

Registriranih je 11 njegovih violin, ki jih je seveda sam izdelal. Prav tako je izdelal harfo, piano in nekakšne citre, na katere se igra s palčkami.

Nenavadno in zanimivo pa je dejstvo, da kot kmečki človek ni prisegal na harmoniko. Ni ga zanimala in niti je ni nikoli igral.

Igral je tudi v hišni godbi. Glasbila je naredil sam.

Fofografija 24: Harfa

Fofografija 25: Piano

5 SKLEP

Raziskovalna naloga je bila namenjena predstavitvi življenja velikega uma Zgornje Savinjske doline, Antona Jamnika, ki je zaradi nespodbudnega kmečkega okoliša in časa, v katerem je živel, ostal le domači mojster samouk. Če bi se Jamnik rodil v urbanem okolju kje v tujini, bi ga zagotovo poznali kot velikega izumitelja in naprednega človeka. Njegova preciznost, natančnost in delavnost ga postavljajo ob bok samemu Leonardu da Vinciju, ki je v renesansi v Firencah blestel s svojimi izumiteljskimi idejami, ki so bile za takratni čas nenavadne in nerazumljene. Jamnik je bil prav tako kot Da Vinci vsestranski, ukvarjal se je z mnogimi področji, vse ga je zanimalo in pritegnilo njegovo radovednost, posebej pa je s svojimi izumi želel pomagati ljudem pri njihovih opravilih. Tako so ljudje prihajali k njemu s svojimi težavami, ga prosili za pomoč. Jamnik je njihove želje prenesel na papir in jih kasneje udejanil v svojih izumih. Na tak način so nastale številne priprave: statve, lupilec jabolk, strojček za delanje rezancev, ... Kljub temu da je živel dokaj preprosto kmečko življenje, je prav, da njegova izjemna dela ne ostanejo prezrta in zaprašena v muzeju. Namen najine raziskovalne naloge je tako bil, da širši okolici predstaviva gornjegrajskega Da Vincija, da ga spoznajo in cenijo tudi drugi.

6 POVZETEK

Prihajava iz Gornjega Grada in ker naša šola letos prvič sodeluje v gibanju Mladi raziskovalci, sva se skupaj z mentoricama odločili, da bova temo za našo raziskovalno nalogo poiskali kar v našem avtohtonem okolju, v stičišču Zgornje Savinjske in Zadrečke doline, torej v Gornjem Gradu. Tako nam je v roke prišlo eno izmed inovatorskih del Antona Jamnika, sovaščana in človeka z izjemno inovatorsko in raziskovalno žilico. Odločili sva se, da bova njegovo življenje, še posebej pa ustvarjanje in izumiteljstvo, natančneje raziskali, opisali in predstavili tudi širši okolici. Gre namreč za človeka, ki je s svojim izjemnim talentom in sposobnostmi kljub komaj štiriletni izobrazbi s svojimi izumi navduševal takratne prebivalce Gornjega Grada, vendar pa je bil zaradi svojega kmečkega porekla nehote prezrt in poznan le v lokalni skupnosti. V svoji raziskovalni nalogi sva tako želeli predstaviti življenje in delo Antona Jamnika, ki se je rodil 1862. leta in ga po njegovem inovatorskem delu mnogi enačijo kar s samim Leonardom da Vincijem. Prvi del najine raziskovalne naloge je namenjen predstavitvi življenja Antona Jamnika, čigar veličino in um za časa njegovega življenja mnogi niso dojeli. V drugem delu pa natančneje predstavljava, s čim se je Anton Jamnik ukvarjal in zakaj je njegovo delo tako posebno. Največjo pozornost sva posvetili njegovim posameznim izumom, ki so dokumentirani tudi s fotografijami. Jamnikova zapuščina je le delna in le malo je ljudi, ki o njem še kaj vedo, njegova - še ohranjena - dela so razstavljeni v gornjegrajskem muzeju, kjer so na ogled vsem obiskovalcem Gornjega Grada.

7 ZAHVALA

Pri najinem raziskovanju nama je pomagalo kar nekaj ljudi in prav je, da se jim posebej zahvaliva. Tako se za spodbudo in pomoč pri nastanku in oblikovanju raziskovalne naloge najprej zahvaljujema najinima mentoricama Andi Kavčič in Zlatki Maher Sredenšek. Zahvaljujema se tudi sokrajanu gospodu Ivanu Mavriču, ki nam je nesebično priskočil na pomoč s svojimi odgovori na najina radovedna vprašanja in nam je omogočil, da smo si njegove izume v muzeju lahko po bliže pogledali in jih tudi sami preizkusili. Prav tako se zahvaljujema tudi gospodu Vojku Colnarju, ki je Jamnikove izume dokumentiral s fotografijami, in vsem ostalim, ki so naju pri delu spodbujali.

8 VIRI IN LITERATURA

1. MAVRIČ - SAVINJČAN, E. 2001. *Anton Jamnik gornjegrajski Leonardo*. Gornji Grad, Občina Gornji Grad, 70 str.
2. MAVRIČ – SAVINJČAN E. 1998. *Gornjegrajsko in njegov čas*. Gornji Grad, Občina Gornji Grad, 179 str.
3. *Slovenska zgodovina v besedi in sliki*. 2003. Ljubljana, Mladinska knjiga, 291 str.
4. Mavrič Ivan, prebivalec Gornjega Grada, ustno sporočilo, jan. – mar. 2009.